

Цей постулат повинен лягти в основу розробки комплексу навчально-методичних матеріалів, необхідних і достатніх для ефективної роботи по формуванню інтеграційних знань і умінь здобувачів вищої освіти.

Нині вже створено декілька навчальних посібників з передбачуваного комплексу й на кафедрі проводиться їх апробація.

Список використаної літератури:

1. Барабанова Н.Р., Грушевська Ю.А. Формування соціально-ділової компетентності випускників вишів в умовах глобалізації освітнього простору *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету*. Серія: Педагогічні науки. 2019. Вип. 42. С. 26-33.
2. Горохов, В. М., Федотова, Л.Н., Кузьменкова, М. А. Интегративная модель массовых коммуникаций: К проблеме взаимодействия СМИ, рекламы и PR. *Вестник МГУ: Сер.10: Журналистика*. – 2003. – N4. – С. 7-20.
3. Теорія та історія реклами: навчально-методичний посібник / Укладачі Ю.А. Грушевська, Н.Р. Барабанова, О.М. Назаренко, Л.М. Писаренко. Одеса: Фенікс, 2019. 126 с.

Ключові слова: соціальні комунікації, розробка дисциплін, теорія та історія реклами, теорія та історія пр.

Ключевые слова: социальные коммуникации, разработка дисциплин, теория и история рекламы, теория и история пр.

Key words: social communications, discipline development, theory and history of advertising, theory and history pr.

ПИСАРЕНКО ЛАРИСА МИХАЙЛІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри журналістики*

ВИСВІТЛЕННЯ ТЕМИ ПАНДЕМІЇ КОРОНАВІРУСУ COVID-19 В ОДЕСЬКИХ ЗМІ

Перші повідомлення про захворювання на пневмонію, яка спричинена коронавірусом у Китаї, з'явилися в січні цього року. На сьогодні тема корона вірусу COVID-19 є найбільш обговорюваною. У пресі з'являється безліч матеріалів, які так чи інакше стосуються саме цієї теми. І часто журналісти поширюють багато недостовірної інформації й маніпуляцій щодо пандемії корона вірусу COVID-2019. Тому ми вирішили провести моніторинг одеських ЗМІ на предмет висвітлення теми пандемії корона вірусу COVID-2019.

Перед тим, як провести моніторинг, ми ознайомилися з рекомендаціями Міністерства охорони здоров'я України, яке оприлюднило низку порад для журналістів про те, як висвітлювати ситуацію навколо пандемії коронавірусу COVID-19.

Перш за все журналістам радять називати вірус повною назвою – COVID-2019, а не використовувати словосполучення «китайський вірус» або «вірус з Уханю». Інфікованих коронавірусом пропонують називати «хворими на COVID-2019», замість – «жертв», «постраждалих» та «випадків захворювання COVID-2019». Однією з рекомендацій для журналістів є «*підкреслювати необхідність запобіжних заходів та своєчасного лікування, фокусуватися на позитиві, підкреслювати ефективність раннього тестування за наявності симптомів захворювання*», а не наголошувати на загрозах та негативних наслідках у деталях [1].

Для моніторингу ми обрали різні одеські ЗМІ, а саме: dumskaya.net, «Первый городской», «Одесская жизнь» за період березень-квітень 2020 року.

У результаті дослідження було виявлено, що у статті ««Прилеты», снайперы и ожидание COVID-19: фронтовое будни в условиях эпидемии», за 29 березня 2020 року (dumskaya.net) автором використовується маніпуляція «**відволікання уваги**»: «*несмотря на общее снижение социальной активности в стране, связанное со вспышкой коронавирусной инфекции, на фронте российской украинской войны без перемен*» [2]. Тож увага читачів у цьому матеріалі спрямована на зовсім незрозумілу нову інформацію, яка взагалі не стосується проблеми. Таке враження, що писали просто, щоб не було одних і тих самих матеріалів про COVID-19. Далі автор описує про війну на Донбасі та окопи – і в кінці згадує про епідемію. До чого це журналіст зробив – не зрозуміло, але чітко прослідковується відволікання уваги читача.

У статті «Они ведут страну к катастрофе!», за 23 березня 2020 року, яка є колонкою головного редактора, використано іронію і сарказм: «*Аааа, возвращаем наших из Китая! Даже собачку! Аааа, срочно изолировать всех!*» [3]. Це використання такої маніпуляції, як «**сюсюкання з народом**», «**відволіканням уваги**».

У статті «Правительство прогнозирует пик заболеваемости COVID-19 в Украине на начало мая», за 20 квітня 2020 року автор використовує маніпуляційний прийом «**підміна фактів**» і «**приховане залякування**»: «*Кабинет Министров Украины прогнозирует, что наша страна достигнет пика заболеваемости коронавирусной инфекцией в начале мая*» [4].

На сайті «Первый городской» за даний період виявлено близько 200 матеріалів, пов'язаних з коронавірусом. З них близько 70 з маніпуляціями.

У статті «В Одесской области коронавирус диагностировали у годованого ребенка» від 22 квітня 2020 подається інформація, що «*В селе Шевченково у ребёнка 2019 года рождения обнатужили коронавирус. Малыш чувствует себя хорошо*» [5]. Автор тексту не вказує як саме дитина була заразилася, адже батьки здорові. З матеріалу незрозуміло є причина зараження. Якщо невідома причина, то краще було б сказати, що виявляється причина зараження і коло людей, що контактували з дитиною. Тут прослідковується такий прийом маніпуляції, як «**тримання людей у невігластві**».

У статті «В Минздраве сообщили, что в Украине от коронавируса выздоровели уже восемь человек, но позже опровергли» від 22 березня 2020 року повідомляється: «Известная пока информация свидетельствует о том, что смертность в результате COVID-19 является выше уровня смертности от гриппа, особенно сезонного. Несмотря на то, что в КНР осуществляют клинические испытания лекарственных средств и разрабатывают более 20 вакцин от COVID-19, ещё нет лицензированных вакцин или терапевтических средств.» [6] Тут порушенням є використання такого маніпулятивного прийому, як «**гра на емоціях**». Акцентується увага на тому, що смертність від корона вірусу COVID-19 більша, ніж від грипу, повторюється цей факт декілька разів у матеріалі.

У статті «Одесский астролог рассказал о коронавирусе: что нас ждет?» від 22.04 мова йдеться про те, що «Астролог уточнил, что модель анализа экспериментальна, а ее эффективность будет понятна чуть позже. Следующая волна эпидемии ожидается в конце апреля с 28 числа, – рассказал Олег Евтушенко. – А продлится она до 12 мая с вероятным пиком 7-8 мая. Если так и произойдет, то далее, исходя из результатов, которые показывает эта модель, ожидается положительная динамика развития ситуации. Другими словами, активность эпидемии пойдет на спад.Следующий всплеск астролог прогнозирует в конце ноября – начале декабря. Но, по его словам, это может быть и обычный грипп или другая инфекция» [7]. Перш за все у статті прослідковується **недостовірність джерела**, на основі якого написаний матеріал. У даному випадку астролог ні у якому разі не є експертом. Таким чином, газета просто розповсюджує хибну інформацію, а це неймовірно шкідливо для суспільства. Ще один вид маніпуляції, який є в цьому матеріалі – **тримання людей в невігластві**.

Наступний матеріал «Как будут хоронить жертв коронавируса: в мэрии Одессы поделились протоколом» від 30.03 : «В одесском горсовете рассказали о правилах, согласно которым будут при необходимости предавать земле умерших от инфекции. Так, для начала перед погребением тела планируют обрабатывать специальным дезинфицирующим средством. Об этом на заседании штаба по борьбе с коронавирусом сказала вице-мэр Одессы Светлана Бедрег, передает dumskaya.net. Останки поместят в герметичный полиэтиленовый мешок. Уже после этого – в компактный гроб, который сразу же наглухо закроют. По протоколу будут проводить и церемонию прощания.Так, вовремя траурного действия на 10 м. кв. должен находиться один человек. То есть присутствующим необходимо стоять через полтора метра друг от друга. Участников церемонии будут контролировать сотрудники ритуальных служб. В случае необходимости в инфекционной больнице установят рефрижератор с холодильной камерой. Там можно будет хранить тела умерших, заключила Бедрег» [8]. Такий текст є проблематичний, прямим наслідком публікації якого може стати **поширення моральної паніки у населення**. Автор концентрує увагу суспільства лише на негативних, а часом й жахливих аспектах життя. Вищезазначений новинний матеріал є яскравим прикладом таких випадків, коли

журналіст залишає у своїй роботі інформацію для того, щоб шокувати аудиторію.

Тож проаналізувавши матеріали одеських ЗМІ, ми виявили наступні маніпулятивні прийоми: поширення моральної паніки у населення, тримання людей в невігластві, недостовірність джерела, гра на емоціях, сусюкання з народом, відволіканням уваги, підміна фактів і приховане залякування.

Дане дослідження дає можливість зрозуміти, що багато журналістів не усвідомлюють своєї відповідальності перед читачами, наголошуючи на загрозах та негативних наслідках, в текстах часто осіб, що захворіли на COVID-2019 називають жертвами або постраждалими, не називають вірус повною назвою COVID-2019.

Список використаної літератури:

1. <https://detector.media/infospace/article/175701/2020-03-20-yak-zhurnalistam-pisati-pro-koronavirus-poradi-moz/>
2. <https://dumskaya.net/news/prilety-snaypery-i-ozhidanie-covid-19-frontovye-111680/>
3. <https://dumskaya.net/news/oni-vedut-stranu-k-katastrofe-kolonka-glavnogo-r-111251/1/>
4. <https://dumskaya.net/news/pravitelstvo-prognoziruet-pik-zabolevaemosti-cov-113326>
5. <http://1tv.od.ua/>
6. <http://1tv.od.ua/>
7. <https://odessa-life.od.ua/news/odesskij-astrolog-rasskazal-o-koronaviruse-htonas-zhdet-22.04>
8. <https://odessa-life.od.ua/news/kak-budut-horonit-zhertv-koronavirusa-v-mjerii-odessy-podelilis-protokolom-30.03>

Ключові слова: пандемія коронавірусу COVID-2019, маніпулятивні прийоми, одеські ЗМІ.

Ключевые слова: пандемия коронавируса COVID-2019, манипуляционные приемы, одесские СМИ.

Key words: pandemic to the coronaviruses COVID-2019, manipulation receptions, Odesa MASS-MEDIA.

ЧУБУК ОЛЕГ ЛЕОНТІЙОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри журналістики*

МІСЦЕ ТЕЛЕДЕБАТІВ НА ПРИВАТНИХ ТЕЛЕКАНАЛАХ ОДЕСИ

Телебачення, як засіб комунікації, засіб масової інформації вже тривалий час посідає превалююче місце у формуванні громадської думки з соціально-політичних питань, іміджу організацій (їх окремих представників), політичних, громадських діячів. На сьогодні, попри зростання